

Diskulogen

med

SLÄKTFORSKARNYTT

Nummer 27, oktober 1992

ISSN 1101-3826

(c) Föreningen DIS

SLÄKTFORSKNING

AUSTRALIEN

Heraldik och släktforskning

Ny artikelserie
av
Olof Cronberg

*DIS SYD formellt bildad!
Och ytterligare en
regionförening
är på gång...*

**Jonas i Goro,
en spelman
i släkten ..**

Den andra
Faktanyckeln
hittar du i mitt-
uppslaget

2

I DETTA NUMMER:

Ordföranden har ordet	2
Några rader från redaktören	3
Australien, ett centrum för internationell släktforskning	3
Släktforskardagar i Uppsala	4
Forskarkontakt	5
Den 20:e Internationella kongressen för genealogi och heraldik	6
Släktfiolen	8
DISGEN för PC	9
DISGEN för Mac	10
DIS SYD formellt bildat	11
Nya medlemmar	11
Medlemsstatistik	14
Datalagen	15
DIS Family, lägesrapport	16
DISBYT, lägesrapport	16
About the content of this issue	16

Nästa DISKULOG planeras utkomma i december 1992. Bidrag till DISKULOGEN mottas med tacksamhet. Har du manus till nästa nummer, vill vi ha det senast 15 november.

Diskulogen

med SLÄKTFORSKARNYTT

Medlemsblad för
Föreningen för
Datorhjälp i Släktforskningen
Adress:

Sandgatan 10 kv,
582 35 LINKÖPING,
Tel 013-14 90 43 (telefonsv.)
Ansv. utgivare: Sture Bjelkåker
Redaktör: Björn Johansson

Diskulogen med SLÄKTFORSKARNYTT
utkommer 4 gånger per år.
Prenumeration / medlem-skap:
SEK 80:- per år. DIS postgiro:
14033-5

DIS STYRELSE

Ordförande: Sture Bjelkåker,
Hässleg. 5, 58267 LINKÖPING,
tel 013-15 09 02

Vice ordförande: Lars Blomberg,
Årenprisiv. 111,
59062 LINGHEM,
tel 013-704 58

Sekreterare: Olof Cronberg,
S.Järnvägsg. 21A,
35234 VÄXJÖ,
tel 0470-217 63

Kassör: Rune Stalefors,
Sländestig. 11,
58258 LINKÖPING,
tel 013-15 30 26

Ordinarie ledamöter:

Björn Johansson,
Bronsåldersgatan 21,
58268 LINKÖPING,
tel 013-15 88 31

Boo Jonsson,
Hammaréns v. 47,
13142 NACKA,
tel 08-716 24 35

Karl-Gustav Junhall,
Enebergsv. 13,
51100 KINNA,
tel 0320-125 57

Björn Molin,
Trönninge 658a,
43292 VARBERG,
0340-217 19

Göran Tengnér,
Kyrkvägen 13,
18274 STOCKSUND,
08-755 63 56

Suppleanter:

Bo Kleve,
Kindag. 45,
582 47 LINKÖPING,
tel 013-14 09 81

Bertil Stalefors,
Storskiftesgatan 85
58334 LINKÖPING,
tel 013-21 37 81

REGIONFÖRENINGAR

DIS SYD Adress: Box 96,
245 21 STAFFANSTORP
Ordförande: Ove Billing,
Hjärupskroken 12,
222 48 LUND, 040-46 52 50

DIS-VÄST Adress: c/o Roger
Björkstam, Tungevägen 74,
442 50 YTTERBY
Ordförande: K-E Lerbro,
Villag 35, 511 56 KINNA,
0320-132 35

DIS-ÖST Adress/Ordförande:
Göran Tengnér, se DIS
styrelse.

PROGRAMANSVARIGA

DISGEN - ABC80:
Göran Tengnér, se DIS styrelse.

DISGEN v 5 - PC,
DISGEN - ABC800:
Lars Blomberg, se DIS styrelse.

DISGEN v3.5 - PC:
Björn Johansson, se DIS
styrelse.

DISGEN - STEP/ONE:
Jonas Medin, Björkliden,
590 61 VRETA KLOSTER
tel 013-613 42

DISGEN v 4 - Macintosh
DISREG - Macintosh:
Arne Wallgren, Skolvägen 29A,
433 61 PARTILLE,
031-26 87 30

DISBYT - DISFOR - PC,
DISBYT, DISFOR - Macintosh:
Olof Cronberg, se DIS styrelse.

DIS Family

Telefon: 013-13 94 73 (modem)
Hastigheter: 300, 1200, 2400,
4800, 9600 bps (ej split speed).
Protokoll: 8 bitar data, ingen
paritet, 1 stoppbit ("8N1").

DISBYT administration

DISGEN/PC-användare i DIS-VÄST:
DIS-VÄST, c/o Ewert
Johansson, Ungmästareg. 59,
415 06 GÖTEBORG
DISGEN/PC-användare i DIS-ÖST:
DIS-ÖST, c/o C-O Sahlin,
Högomsv. 38, 183 50 TÄBY
Övriga DISGEN/PC och DISGEN/
MAC-användare:
DIS, c/o Olof Cronberg, se DIS
styrelse.

Ordföranden
har ordet...

DIS-familjen får tillökning igen!
Efter DIS SYD är nu "DIS MITT" på
gång, sedan några medlemmar i
Sundsvalls-området bildat en inter-
imstyrelse för en regionförening.
"DIS MITT" vänder sig i första hand
till medlemmar i XYZ-länen. En
kallelse till ett första medlemsmöte
i november kommer att gå ut inom
kort.

Styrelsen ser gärna att ytter-
ligare regionföreningar kommer till
stånd. Många DIS-medlemmar
önskar sig kurs- och mötesverk-
samhet inom rimligt geografiskt
avstånd, och detta underlättas i hög
grad genom att regionföreningar
bildas runt om i landet. Ca 700 av
föreningens 2000 medlemmar är i
dagsläget medlem i någon region-
förening.

Utgivningen av vigselregister
från DIS - projekt Claes - kommer
att återupptas under hösten,
underlag för 3 - 4 register ligger
klart. Registren distribueras dels i
bokform, dels på mikrokort. Dess-
utom kommer materialet att vara
sökbart via modem i DIS Family.

Intresset för Sveriges Släkt-
forskarförteckning, som lanserades
gemensamt av Släktforskarför-
bundet och DIS på släktforskar-
dagarna i Uppsala i somras, har
 varit stort. Cirka 30 släktforskar-
föreningar har utnyttjat möjlig-
heten att kostnadsfritt erhålla
blankettmall och senaste version av
programmet DISFOR, för att kunna
skapa underlag till den riksom-
fattande släktforskarförteckningen
på mikrokort. Första ordinarie
utgåva utkommer under 1993,
försäljning sker genom förbundet.

Sture Bjelkåker

Några rader från redaktören

Under sensommaren har en uppdatering av kursmaterialet för DISGEN vers 5 färdigställts. Detta består i en serie OH-bilder samt en kort handledaranvisning.

Undervisningspaketet har testats på kursdeltagare från DIS SYD under en veckoslutskurs på Hvilans folkhögskola utanför Lund i samband med DIS SYDs konstituerande möte.

Dessa kursdeltagare kommer att arbeta som kontaktpersoner i ett väl förgrenat 'fadder'-system med uppgiften att hjälpa och stödja DIS SYDs övriga medlemmar i DISGEN-frågor.

Ett 10-tal andra DIS-medlemmar har fått ta del av det framtagna kurspaketet för att använda detta i olika utbildningsaktiviteter på olika håll i landet.

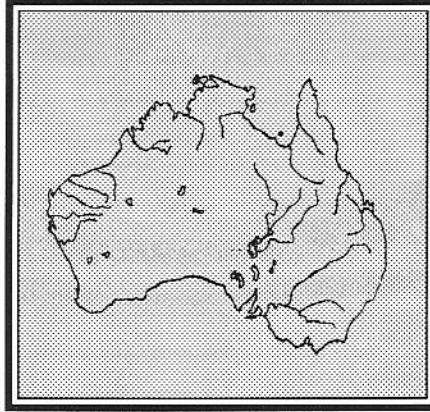
Allt eftersom återmatning i form av synpunkter och korrigeringar når mig kommer materialet att förädlas och distribueras på nytt.

Via bildningsförbunden försöker vi lansera DISGEN-kurser på olika orter. Som du kanske såg i kallelsen till DIS årsmöte planeras kurser i bl a Södertälje och Linköping. **Vi har fortfarande behov av handledare**, varför var och en som har pedagogiskt intresse i kombination med kunskaper i datoranvändning och DISGEN kan anmäla sitt intresse till DIS. Speciellt gäller detta i Stockholmsregionen.

Även om detta nummer av Diskulogen är en månad försenat, hoppas jag att få ut nästa nummer före jul.

Har du något trevligt bidrag, gärna med helgan knytning - sänd in det till Diskulogen.

Ha en bra höst!
Björn

AUSTRALIEN ett centrum för internationell släktforskning

När vi sysslar med vår släktforskning får vi gärna ett mycket lokalt perspektiv. Ibland sträcker det sig över hela Sverige, ja någon gång via emigrationen även till USA. Men sällan upplever vi att släktforskningen verkligen är en internationell företeelse.

I samband med en tvåveckors resa i Australien 1992 hade jag tillfälle att något studera släktforskningen i detta rika land. Intresset för släktforskning där är enormt stort. En orsak är att alla vita invånare, vilka är 16 miljoner, härstammar från invandrare som inkommit i landet under de sista 200 åren.

De ursprungliga invånarna, aboriginerna, som en gång var spridda över hela landet och hade 700 olika språk, uppgår idag bara till ungefär 230 000 individer, framför allt i de ödsliga, inre delarna av landet. Kulturellt tycks denna intressanta, men starkt undertryckta befolkningsgrupp, där t ex läskunnigheten nu är ca 25%, ha en liten inverkan på det nuvarande australiensiska samhället. Australiens västerländska historia går tillbaka till kapten Cooks upptäckt av landet 1770. Sju år senare kom den första flottan av engelska skepp med 736 straffångar och ungefär lika många fångvaktare, följda av en serie likartade årliga transporter. Straffångarna synes i allmänhet ha dömts till deporta-

tion efter relativt obetydliga brott i England. De allvarligaste brotten ledde i allmänhet till omedelbart dödsstraff. Efter strafftiden har de flesta stannat kvar som fria medborgare.

Namnlistor finns över alla enskilda personer som kommit inseglande från England till Australien, tills dess att de engelska fängtransporterna upphörde 1868. Under senare delen av 1800-talet hittade man guld i Australien, vilket ledde till en enorm ökning av vita invandrare från hela världen. 1901 blev Australien ett självstyrande medlemsland i Brittiska samväldet och 1911 skapades the Commonwealth of Australia, med huvudstaden Canberra.

Dessa historiska förhållanden förklarar varför intresset för släktforskning är mycket stort bland australiensare. Man är angelägen att spåra sina rötter och är stolta över dem vare sig de går tillbaka till fångar eller fångvaktare. Eftersom invandringen skett från många olika länder har man fått ett levande intresse för internationell släktforskning. Detta har medfört att man skapat en privat organisation för släktforskning, som publicerar omfattande internationell släktforskningslitteratur.

Så utges sedan 1981 årligen en internationell "Genealogic research directory", som är en adresskatalog över enskilda släktforskare och släktforskarföreningar i hela världen. Årsvolymen 1987 innehöll en adresslista över 5778 släktforskare i världen, som studerat ca 16 000 namngivna släkter från sammanlagt 20 olika länder. Här återfinnes även adresserna till 25 svenska släktforskare. En adresslista finns över släktforskarföreningarna från 27 olika länder. Årsvolymen 1991 innehåller adresserna till ytterligare 21 andra enskilda svenska släktforskare, och antalet svenska föreningar har ökat till 81!

Skandinavien representeras numera samlat av Sveriges Släktforskarförbund, Box 15222, S-161 15 Bromma.

Antalet nationella föreningar i olika länder kan ge en jämförande indikation på det internationella intresset för släktforskning. Flest föreningar finns i

USA (265 stycken),
Sverige (81),
England (60),
Frankrike (58),
Canada (56),
Australien (37),
Danmark (24) och
Tyskland (24).

Med hänsyn till befolkningsantalet innebär detta att antalet föreningar per 1 milj. invånare är:

Sverige 10.0,
Danmark 4.7,
Australien 4.2,
Canada 2.2,
USA 1.1,
Frankrike 1.1,
Tyskland 0.3.

Slutsatsen är att släktforskarintresset synes vara speciellt stort i tre länder: Sverige, Danmark och Australien.

En annan intressant internationell jämförelse, som kan hämtas ur släktforskarkatalogen, gäller släktnamn från länder i Väst: Europa och Amerika. Eftersom de enskilda släktforskarnas intresse för var och en av de ca 16 000 släktnamnen är noterade, kan man ange en 10-i-topp-lista för mest studerade namn. Detta bör också i stort överensstämma med hur vanliga släktnamnen är i länderna i väst. Denna lista blir i ordning (av relativ frekvens):

Smith (7.5),
Brown (4.7),
Jones (3.7),
Wilson (3.6),
Taylor (3.5),
Williams (3.59),
Johnson (2.8),
Martin (2.6),
White (2.6),
Thompson (2.4),
Anderson (2.3),
Walker (2.3) och
Hall (2.2).

Det är då att märka listan inte omfattar släktnamn från de folkrika länderna i Öst som Indien, Kina och Japan. Detta skulle säkert ge andra namn som de vanligaste i världen.

Det släktforskarintresse, som vi kanske ibland tror är begränsat inom en nationellt svensk synkrets, har alltså en levande omfattande motsvarighet i många andra länder. Inte minst ger den lista i "Genealogic research directory", som beskriver alla världens släktforskarföreningar, ett levande vittnesbörd om hur våldsomsprännande detta intresse är.

Dag Campbell,
Björkg 7c,
753 28 Uppsala
(medlem 1512)

SLÄKTFORSKARDAGAR I UPPSALA

Årets "träffpunkt" för Sveriges släktforskare var Celsiusskolan i Uppsala den 15 - 16 augusti. Föreningen Släktforskare i Uppland med Mats Hoke i spetsen stod som

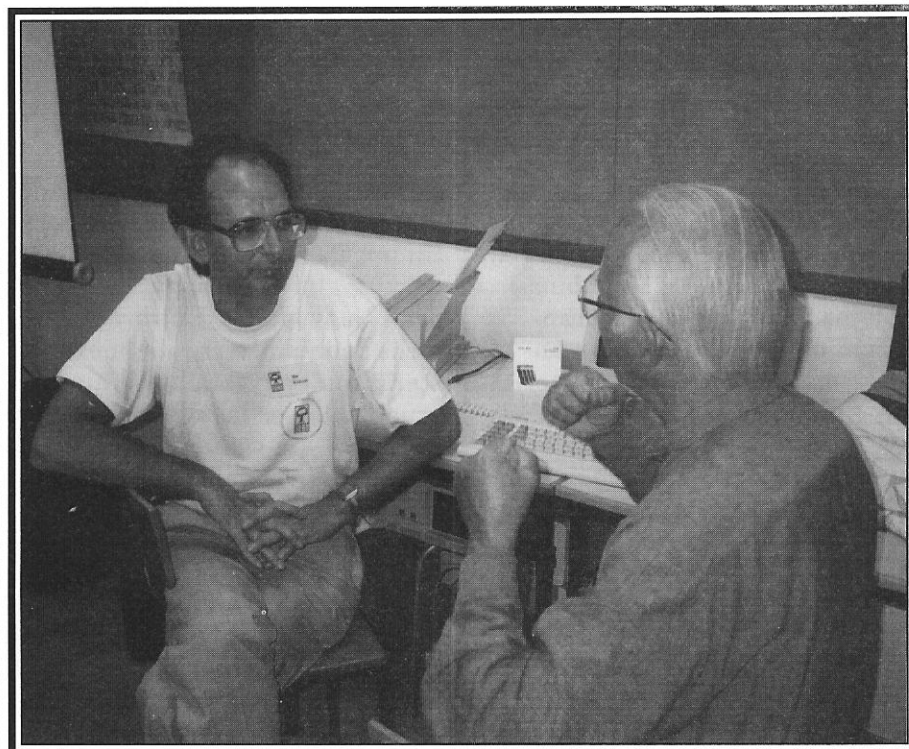
arrangör för de två släktforskar-dagarna, som var fyllda av föredrag och utställningar om det mesta som intresserar oss släktforskare.

DIS på plats

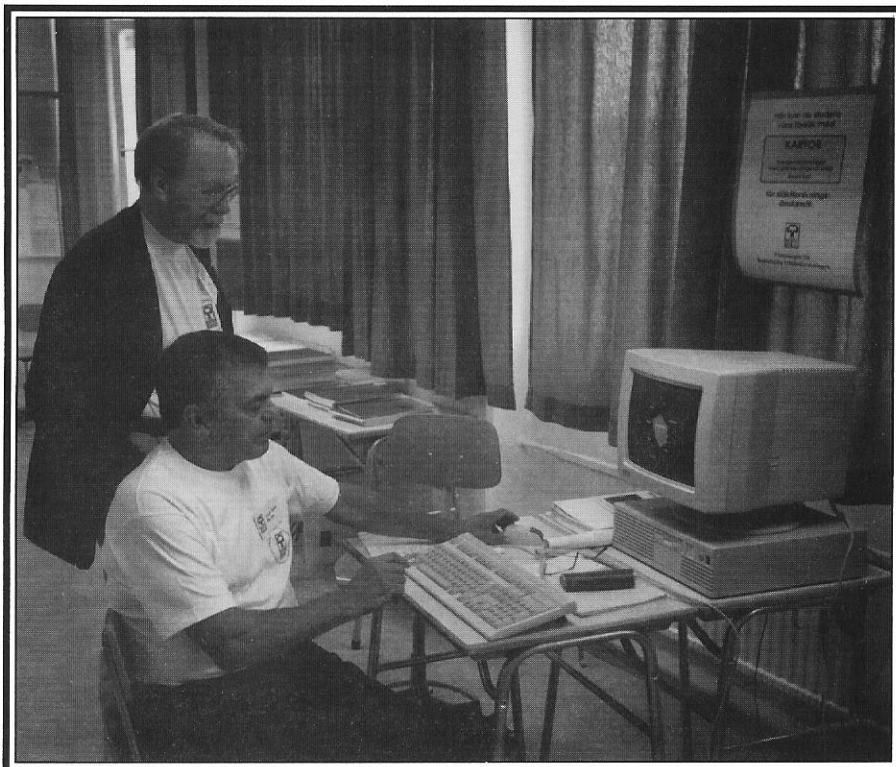
DIS hade dussintalet medlemmar på plats för att ta hand om alla besökare till DIS-rummet med ett flertal demonstrationer: DIS-GEN för PC och Mac, DIS-BYT, DIS Family och en preliminär version av kartprogrammet DISKART. Vidare hade vi "föreläsningar" om datoranvändning, både för nybörjare och mer erfarna.

Släktforskarförbundets årsstämma

på lördagen hade samlat ett 100-tal ombud för medlemsföreningarna. Stämman hade denna gång en ovanligt prominent ordförande, nämligen riksdagens talman Ingegerd Troedsson som är släktforskare. Av stämman framgick bl a att förbundets ekonomi numera har återhämtat sig. Till förbundsstyrelsen nyvaldes Carl Olof Sahlin, som föreslagits till valberedningen av DIS. Carl Olof är synnerligen aktiv inom DIS-Öst.

Uppsala: Bo Kleve i samtal med en entusiastisk besökare. Foto: Boo Jonsson

Uppsala: Göran Tengné och Karl-Axel Ågren demonstrerar kartor på skärm. Foto: Boo Jonsson

Förbundets ordförandekonferens

ägnades till stor del åt frågan om hur SVAR i Ramsele trots krympande statsanslag bäst kan ge släktforskarna önskad service. Vidare informerade Olof Cronberg om DIS och förbundets arbete med "Sveriges Släktforskarförteckning" på mikrokort.

Nästa års förbundsstämma och släktforskar dagar förläggs till Luleå.

Sture B.

Datorutrustade forskare på Kisa efterlyses

Skulle vara fint om jag kunde få kontakt med någon person som

använder DISGEN och som forskar mycket på Kisa socken (E-län). Kisa är mitt huvudprojekt sedan 10 år tillbaka och jag kan ofta erbjuda Kisaforskare god hjälp på vägen då jag har gått igenom såväl kyrkoräkenskaper, övr normala kyrkohandlingar samt domböcker, speciellt under 1600-talet.

Olle Elm (medl 1871)

Fågelstenvägen 76
437 40 LINDOME

Vigsleregister i Halland

Till nedanstående församlingar finns det nu register till vigsel-längder med originalstavning och normerat utdrag sorterat på förnamn, orsnamn och släktnamn.

Jälluntofta	1682 - 1860
Källsjö	1688 - 1860
Lindome	1688 - 1860
Rävinge	1819 - 1860
Slöinge	1690 - 1860
S. Unnaryd	1679 - 1860
Tönnersjö	1765 - 1860
Vinberg	1689 - 1860
Årstad	1813 - 1860

Flera församlingar är under databearbetning: Getinge, Skrea och Snöstorp.

Registren finns tillgängliga både på papper och på diskett.

Beställning av papperskopior:

Charlotte Lindgren
Tgl 129 A, Faurås
311 94 FALKENBERG
Tel: 0346-18110

Beställning av disketter:

Sven Johansson
Kalendervägen 10
302 39 HALMSTAD
Tel: 035-128864

(Ur
Hallandsfarares
Information
nr 19 1992)

Register till Noras kyrkoarkivalier

Ett register finns framtaget över gårdar och byar i husförhörslängderna i Nora stads- och bergförsamling, samt Vikers kapells kyrkoarkivalier.

Registret är uppställt längd för längd i kronologisk ordning med listor över gårdar/byar med sidhänvisningar ordnade efter den följd som de uppträder i längderna.

Registret upprättades 1983 av Norakännaren Åke Mossberg i Nora. Örebro Stadsarkiv har en kopia av detta register i forskarsalen.

(Ur Strödda
annotationer
nr 7 1992)

Guldgruva för Mellösa-forskare

Örebro Stadsarkiv mottog under 1991 en riktigt fin deposition av hembygdsföreningen i Stora Mellösa som förmedlat den från Bengt Löw i Bandhagen. Dennes far, Gustav

Löw, var en Stora Mellösakännare av stora mått.

Gustav Löw dokumenterade och kartlade Stora Mellösa socken mycket noggrant. Hans gårdsregister över Stora Mellösa finns nu tillgängligt för alla intresserade forskare på Örebro Stadsarkiv. Det består av fyra stycken häften med gårdsvisa förteckningar över ägare och släkter för alla gårdar i Stora Mellösa från medeltiden - ca 1900.

Gustav Löw är även författare till de mycket personhistoriskt värdefulla böckerna "Stora Mellösa i gångna tider, en bygdekrönika", som utkom i 5 häften 1922-1923.

(Ur Strödda
annotationer
nr 7 1992)

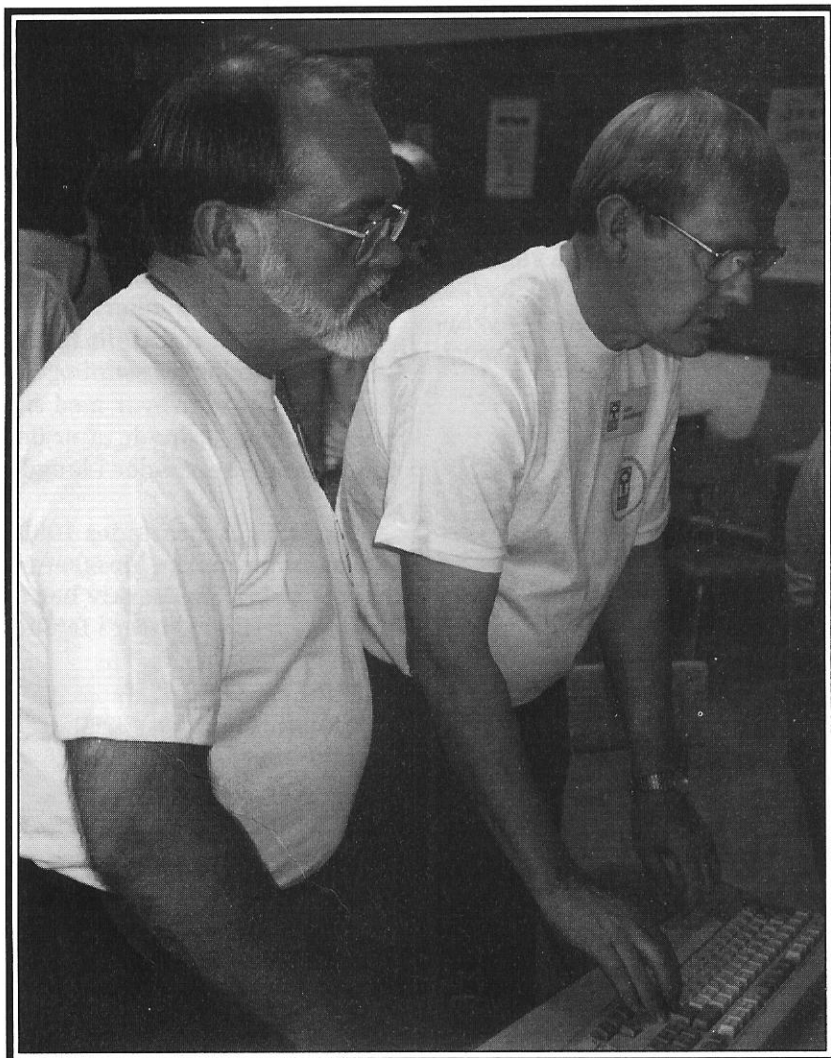
Den 20:e internationella kongressen för genealogi och heraldik

I mitten av augusti i år, veckan före släktforskardagarna, avhölls i Uppsala en internationell kongress om genealogi och heraldik. Det är nu inte var dag som det går av stapeln en internationell kongress om släktforskning i Sverige och det tycker man borde märkas med buller och bång. Om du helt har missat kongressen, är du säkert inte ensam, utan det beror dels på att informationen om denna har varit väldigt mager, och dels på att man i Sverige valt att lägga tyngdpunkten på den heraldiska sidan.

Som släktforskare ser jag heraldiken som en hjälpvetenskap till genealogin, lika väl som heraldikern ser genealogin som en hjälpvetenskap till heraldiken. Aldrig tycks de två ämnena mötas. Den ständiga frågan man fick var om man var intresserad av heraldik eller genealogi.

Organisationskommittén som huvudsakligen bestått av heraldiker har hållit en mycket låg profil mot släktforskarna, vilket en av ledamöterna förklarade för Upsala Nya Tidning beror på att "man ville inte att släktforskarna skulle komma och gagga om sina anor". Ett uttalande som jag tycker visar på den bristande förståelsen för släktforskning.

Kongressen bestod av 2 1/2 dagars föreläsningar. Teman för föredragen skulle vara antingen heraldiska symboler i samband med begravningar eller moderna metoder i genealogi och heraldik. Av de knappt 50 föredragen handlade ett tiotal om genealogi. En sydafrikansk heraldiker beklagade sig över att det var ovanligt lite genealogiska föredrag. Flera av dessa föredrag var dock intressanta, och till dem skall jag återkomma. En dag ägnades åt en utflykt till Stockholm med besök i Riddarholmskyrkan, Riddarhuset, Livrustkammaren, Bernadotteska biblioteket, samt avslutades med en stående buffet på Stockholms stadshus. På Riddarhuset fick vi endast se den heraldiska sidan. Som släktforskare skulle jag gärna sett och fått lite information om hur Riddarhusets arkiv är uppbyggt. På Bernadotteska biblioteket fick vi tillfälle

Uppsala: Björn Johansson och Lars Blomberg höll båda miniseminarier om DISGEN. Här lägger de upp strategierna inför dessa. Foto: Boo Jonsson

att hälsa på prinsessan Christina.

Kongressen avslutades med en utflykt till Skokloster.

Det är lite synd att det var så lite släktforskning med på kon-gressen. Jag råkade häromdagen läsa Erik Spens referat av kon-gressen 1970 i Wien. Man hade för tjugo år sedan mer än dubbelt så många föredrag och deltagare. Dessutom flera sessioner som behandlade genealogi. Likaså om man jämför med National Genealogical Society's kongresser i USA, som brukar ha hundratals föredrag om hur man forskar inom ett visst område, hur man utnyttjar en viss källa, vad ett arkiv innehåller eller hur man löser ett visst problem, så känns innehållet i denna kongress väl magert för att vara en internationell kongress.

Bland svenska föredragshållare fanns Irma Ridbäck & Lars-Otto Berg, som berättade om SVAR, Gunnar & Elisabeth Källenius & Sam Blixt som berättade om PLF i Oskarshamn och Bengt Olof Kälde & Per Nordenvall som presenterade olika aspekter på vapensköldarna för Serafimerordensriddare.

Mångspråkighet kännetecknade kongressen. Professor Stig Strömholm höll ett inledningsanförande på engelska, franska, tyska, spanska och italienska. För mig var det trevligt att ventilera mina skolkunskaper i de tre förstnämnda språken. Flera av de utländska deltagarna kunde även förvånansvärt bra svenska, bl a en fransman som läst svenska vid Sorbonne i Paris.

I övermod tänkte jag att jag nog skulle klara av ett föredrag på spanska av Luis García Moreno om Gotiska genealogier i de visigotiska kungarikena Toulouse och Toledo (400-700 e Kr).

Dessvärre visade föreläsaren inte en enda bild, utan skrev bara upp personnamn på svarta tavlan huller om buller. Inte blev det bättre av att föreläsaren, liksom hans bisittare, drog över tiden, och efter en frågestund på spanska slutade föredrag mer än en halvtimme för sent. Vad föredraget handlade om återstår att se tills kongressboken kommer.

Spännande var dock att många nationer var representerade. T.ex.

fanns en del föredrag och del-tagare från Östeuropa, där under ett antal år all heraldik frånsett hammaren och skäran har varit antisocialistisk verksamhet. Jag träffade på en östtysk arkitekt som varit intresserad av heraldik i 20 år, men som först de senaste åren kunnat träffa likasinnade i sitt hemland. Den nya världen var också representerad med föredrag från Canada och Mexiko. Sydafrika var också representerat med en vit och en svart deltagare.

Nästa kongress kommer att hållas om två år i Luxemburg.

Olof Cronberg

Har du trillingar i slakten?

Vid den internationella genealogiska & heraldiska kongressen höll den åländske (dock numera i Holland bosatte) läkaren Aldur Eriksson ett föredrag om orsaker till tvilling & trillingfödslar. Som utgångspunkt för sina forskningar hade han använt Tabellverkets statistik, som ju börjar redan 1749 och som meddelar antalet tvillingfödslar årligen.

Det visar sig att sannolikheten för att föda enäggstvillingar är 4 promille i hela världen, däremot växlar sannolikheten att föda tvåäggstvillingar mellan 2 promille i Mongoliet och 11 promille i Skandinavien. I slutet av 1700-talet var antalet tvillingfödslar uppe i 17 promille, trots svagåren med missväxt och epidemier.

Under 1900-talet har incidens sjunkit ganska snabbt och varit nere

på 8 promille. Störst chans för tvillingar är när modern är 35-40 år och om modern fått många barn tidigare.

Dessa två faktorer förklarar ca 50 %, dvs. mödrarna hade fler barn och födde barn längre upp i åren på 1700-talet. Den sjunkande incidensen av tvillingfödslar har kommit ungefär en generation efter urbaniseringen. En teori är därför att minskat ingifte skulle bidra till minskningen.

Aldur Eriksson har även tittat på trillingar och fyrlingar. Hos syskon till trillingar är chansen att även dessa skall vara tvillingar eller mer ca 40 promille. Även incidensen för enäggstvillingar är ökad hos syskonen. Hos syskon till en moder till trillingar var tvillingincidensen 24 promille och hos syskon till fadern 13 promille. Detta innebär att framför allt moderns egenskaper att få tvillingar spelar stor roll.

Har du i din egen forskning stött på trillingfödslar? Med trillingfödslar avses alla graviditeter som slutat med tre barn oavsett om dessa varit dödfödda eller ej? I så fall vore Aldur Eriksson intresserad av att få ta del av ditt material. Han är framför allt intresserad av att få reda på hur syskonskaran såg ut och hur föräldrarnas syskon-skaror såg ut. Även fyrlingar och femlingar är naturligtvis av intresse. Skicka in ditt bidrag till undertecknad, så skall jag förmedla uppgifterna till Aldur Eriksson.

Olof Cronberg

Släkthiolen

Den varmaste sommardagen 1987 fick jag oväntat en fantastisk gåva; min farfarsfars gamla fiol. Att den fanns bevarad visste jag inte. Vilken känsla att på den fiolen få spela hans 150 år gamla låtar!

Detta, att plötsligt få en sådan klenod i handen, satte fart på släktforskningen. Och snart kom DIS att betyda mycket.

I vår familj finns sedan 50-talet ett handritat släkträd. Det utgår från min farfarsfar och farfarsmor. De hette Jonas Svensson (1804-1878) och Maria Greta Strandman (1813-1880) och bodde i Lindärva, nära Lidköping. Släkträdet upptar även tidigare anförvanter, på hennes sida (Strandman) ned till 1577. Men om farfarsfar, som var bonde och spelman, har det gått en del släktminnen i arv, så intresset för honom och familjen har hållits levande i muntlig tradition. Familjens sju barn fick tidigt lämna hemmet för att tjäna sitt levebröd på olika håll. Efter tidens sed antog de olika efternamn, exempelvis Jonsson/Jonsdotter, men även Strandman efter modern.

Slog sönder fiolen

Jonas hade gripits av en religiös väckelse vid 1800-talets mitt och kastat sin kära fiol i vedboden. Det

är känt att spelmän efter möte med sådan väckelse måste förstöra sina "djävulsredskap" genom att tex gräva ner fiolen i åkern. Genom min far fick jag lära mig en vals av "Jonas i Goro", som var min farfarsfars spelmansnamn efter torpnamnet Goro. Senare fick jag också tag på ett par polskor efter honom. Inga föremål efter farfarsfar fanns, endast en fotokopia, som en dotterson i England låtit göra. Men så ordnade en avlägsen släkting, musikdirektör Karin Erman, en liten släkträff för några år sedan.

Då hände det: hon tog fram Jonas ärrade fiol och gav den till mig! Fiolen använde hon inte längre och tyckte det var bättre att jag, som är spelman, fick den. Karins mormorsfar, Jonas äldste son Sven, hade tydligen räddat fiolen ur vedboden, lagat den och spelat vidare, varpå den gått i arv i hans familj. Jag lät renovera den och har med en särskild känsla spelat på den sedan dess.

Bonden och spelmannen Jonas "i Goro" Svensson med maka Maria Greta Strandman. Kortet kopierat i Newcastle-on-Tyne av en dotterson, som emigrerat dit.

Med DIS hjälp

Med fiolen i handen väcktes förnyat intresse för att söka mer kännedom om hur Jonas och Maria levat och verkat, och hur det gick för deras sju barn. Genom arkivstudier och kontakt med några släktingar växte kännedomen, bl a om tillkomna släktingar. Men alla dessa skulle omöjligt kunna ritas in på släkttavlan. Då kom DIS in i bilden. Med hjälp av anhörige DIS-medlemmen Björn Johansson registrerades uppgifterna från det handritade släkträdet i datorn. DISGEN löste problemet, men inte nog med den hjälpen. Nu ville vi leta rätt på och besöka platserna där de gamla levat och behövde personliga kontakter där. Jag fick då tack vare DIS medlemsregister tag på Tage Petrusson i Lidköping, som kände till en lämplig person. Hembygds- och släktforskaren Märtha Pettersson i Vinninga är en mycket tjänstvillig och förstående funktionär i traktens hembygdsförening; hon gav mig spontan och ovärderlig hjälp. Det blev bingo!

Tre bönder i åkern

Det ena gav det andra. Flera personer ställde upp och medverkade vid en forskningsresa till spelmansfamiljens senaste boplatser. Tre bönder i Lindärva följde med ut på en åker där familjens sista stuga Goro en gång stått. De visste inget om socknens förre spelman, och hörde förundrade på när jag en solig aprildag i år på Jonas gamla fiol spelade hans låtar där han en gång komponerat dem.

Släktrönika

Min syster och jag utarbetade den samlade kunskapen om släkten i en 25-sidig krönika. Äldre släktingar hade berättat för oss vad de visste, och tydligen menat att detta skulle berättas vidare. Vår genealogiska forskning och den nyvunna kunskapen, delvis illustrerad med foton, kartor och annat, ingår i skrivningen. Vi sände berättelsen

till några representanter för de olika släktgrenarna, nu delvis spridda även i Norge, England, USA och Tyskland. Skriften gav oss själva lite mer konkret kunskap och bättre förståelse om sammanhangen. Vi erbjöd DISGEN-utskrifterna (även på engelska) till dem som fått släktbeskrivningen. Skulle vi få veta mera genom detta utskick?

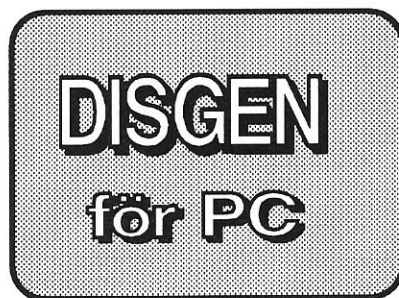
Ingemar spelar Jonas i Goro's musik vid platsen för torpet. Nuvarande markägaren Karl-Erik Tirsby lyssnar till tonerna.

Roliga kontakter

Jodå! Snart började trevliga reaktioner komma per telefon och brev. Framförallt äldre, knappt kända släktingar hörde av sig, men även yngre, lika obekanta. Några vill forska vidare med det samlade materialet som bas. En kvinnlig fil.dr., som börjat spela fiol i 50-årsåldern, var helt hänförd över den nya kunskapen om de möjliga musikaliska generna ur det okända. Hon spelar nu också sin anfaders Jonas i Goro låtar...

Släktforskningen lever vidare.

Ingemar Lindstrand,
nybliven DIS-medlem.

Vad är svårt i DISGEN?

Ibland framförs kritik mot vissa egenskaper och funktioner i DISGEN som upplevs som svåra att förstå och komma igång med eller som inte ligger väl till för en släktforskarens tankesätt.

Du, som nu har kommit över dessa svårigheter eller som eventuellt lagt disketterna i byrålådan, hör av Dig!

Skriv en rad till mig eller till Diskulogen och berätta. (Adressen till DIS finner du på sidan 2). Tala om på vilket sätt Du körde fast och vad som var orsaken. Allra bäst är ju om Du har en god idé om hur saken skulle kunna förbättras. På så sätt kan vi tillsammans arbeta för ett bättre DISGEN.

Lars Blomberg.

Råd och Tips för DISGEN v5

I slutet av manualen till DISGEN v5 finns ett kapitel som heter "Råd och Tips". Avsikten är att man skall kunna bläddra här om man har ett problem och kunna hitta en väg vidare.

Det kan dels vara svar på "konstigheter", till exempel:

Jag får inte ut år och månad i datum utan enbart årtal. Svar: Det finns i delmenyn Övrigt en inställning av datum där enbart årtal är ett av alternativen.

Det kan också vara beskrivning av tillvägagångssätt, till exempel: Hur gör jag en släktbok? Svaret är

en stegvis angivelse av hur man gör.

Du som tycker det vore roligt att bidra till "Råd och Tips" skriv en rad till mig. Vissa bidrag kan komma att införas i Diskulogen. Ange om Du av någon anledning inte vill att Ditt tips publiceras.

Lars Blomberg

Vad betyder V5.1-2:7?

De flesta känner väl igen detta som ett versionsnummer för DISGEN. Versionsnummer behövs för att veta vilken DISGEN som innehåller vilka förbättringar eller som har vissa fel rättade. Vi tar det i tur och ordning.

"V" står för "Version", förstås.

"V5" anger huvudversion 5.

Versionerna 1 och 2 gjordes för ABC80 och ABC800, version 3 för PC, baserat på ABC-versionerna, version 4 går på MacIntosh-datorer, och version 5 är den gällande versionen för PC.

"V5.1" står för underversion 1. Detta nummer stegas upp varje gång som mer genomgripande förbättringar och omändringar gjorts. Det kräver bland annat att manualen kompletteras. Det är minst ett år mellan underversioner.

"V5.1-2" anger rättningversion 2. Inga nya funktioner har tillförts, och inga förändringar har gjorts. Det enda som har skett är felrättningar. Standard leveransversion har oftast en beteckning liknande denna.

"V5.1-2:7" anger att från version V5.1-2 har ytterligare 7 rättningar gjorts på vägen till version V5.1-3. Sådana versioner skickas enbart till användare som råkat ut för ett fel som kräver snabb åtgärd.

Lars Blomberg

SE UPP MED SÄKERHETS- KOPIERING!

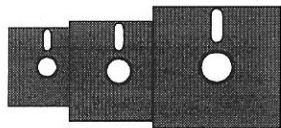
Det har framkommit att man ibland gör säkerhetskopiering av endast vissa av flockarna varje gång.

Man resonerar så här att har jag bara varit inne i flock 3 och rättat så behöver jag bara säkerhetskopiera denna flock.

Detta är FEL!!

Om man har flera flockar så finns också knytningar till personer i andra flockar. Om man till exempel tar bort en person i flock 3 som råkar ha en relation till en person i flock 2 så sker också en förändring av flock 2 utan att det märks.

Ta därför till regel att vid säkerhetskopiering ALLTID KOPIERA ALLA FLOCKARNA. Det lilla merarbetet har Du igen mångdubbelt den Du måste återställa

från en säkerhetskopia. Även ett eventuellt återställande av flockarna måste omfatta alla flockar, annars är risken stor att relationer kan saknas, eller ännu värre, gå till helt fel personer.

Använd två serier disketter för säkerhetskopior som används växelvis. Har Du bara en kopia och kopieringen avbryts på grund av fel på originalflockarna så är ju både originalet och disketten med föregående kopia förstörda.

Det är en god idé att ta en extra säkerhetskopia före mer genomgripande bearbetning som flyttning av personer mellan flockar eller import av nytt material. Det ger möjlighet att ångra sig. En sådan kopia behöver inte nödvändigtvis ske till diskett, kopiering till annan katalog på hårddisk duger ju också.

Då och då kan man göra en extra säkerhetskopia som sedan förvaras på annan plats i händelse av brand, inbrott och liknande.

Lars Blomberg

I Diskulogen nr 26 fanns två insändare angående DISGEN för Macintosh. De negativa synpunkterna gäller användarsnittet som man inte upplevde som Macintosh-standardiserat.

För dem som varit med i föreningen några år är det inte någon hemlighet att DISGEN för Mac är en direkt överföring, med diverse successiva modifikationer, från de ursprungliga programmen för Luxors ABC-maskiner. Programmet har med sig funktionalitet och gränssnitt från dessa. Programmet tillkom genom att vi ville kunna köra det på Macintosh.

De förändringar och tillägg som programmet har fått under åren är huvudsakligen sådana som olika användare önskat sig och som har varit rimliga att lägga in.

Emellertid är den gamla byggnaden kvar. Det var säkerligen i en liknande situation som DISGEN version 5 tillkom.

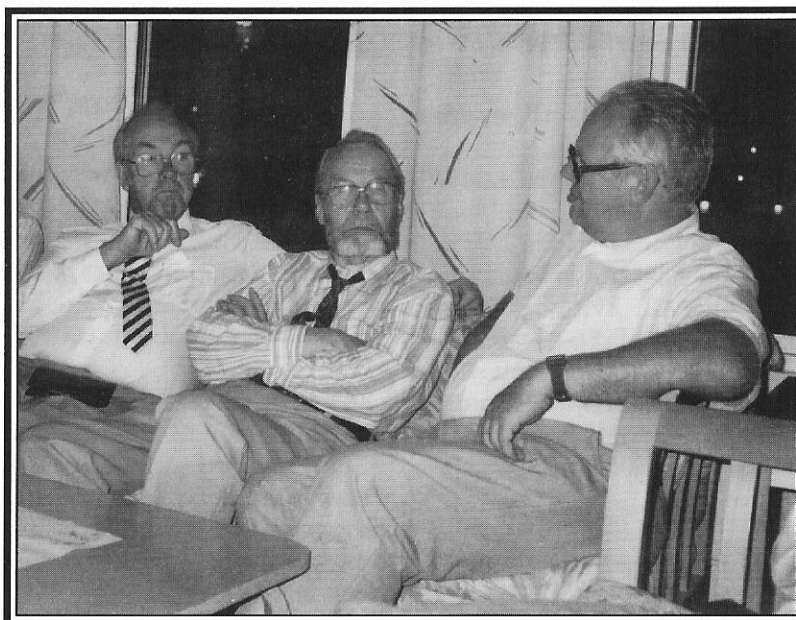
Istället för att fortsätta bygga om och till skrevs ett helt nytt program. Detta borde också göras med DISGEN för Macintosh. Detta kräver dock mycken tid. Jag har gjort vissa förberedelser men kan inte lova när det kan bli ett nytt program.

Däremot kan säkert en hel del förbättras inom det nuvarande programmet. Som jag redan tidigare sagt har många användare hört av sig med förslag, vilka nästan alla haft att göra med funktionerna och inte med kosmetiken. Jag är tacksam för alla synpunkter. I mån av tid och om önskemålen kan tänkas ha intresse för flera kanske de kan byggas in.

Det kommer ibland frågor om versionsnumren. Från början hade båda programmen versionsnummer 3. Jag tyckte att Macintosh-programmet hade förändrats en hel del från PC-versionen och framför allt hade fillagringen ändrats, så att man skulle slippa ifrån den procedur som kallades packning. Det var skälet till att Macintoshversionen därefter kallades vers 4. Den aktuella PC-versionen införde ett helt nytt lagringssystem och kallades vers. 5.

Så kom gärna med förslag på förbättringar av programmet.

Arne Wallgren

Uppsala: En stunds avkoppling där dagens intryck ventileras. Fr v: Stig Rahm, Göran Tengné, C-O Sahlin. Foto: Boo Jonsson

DIS SYD FORMELLT BILDAT

Som tidigare har berättats i dessa spalter har en regionförening i södra Sverige planerats och även interimistiskt bildats. Föreningen har under ett halvår fungerat med en interimsstyrelse, som förberett stadgar och försökt värva medlemmar för sin verksamhet. Man har även avhållit en kurs för kursledare för att så snabbt som möjligt uppnå sin målsättning att underlätta livet för både tidigare och nya DISGEN-användare. Medlemmarna, som under sommaren hunnit bli hela 175 stycken (av ca 250 DIS-medlemmar i regionen), kallades till ett konstituerande årsmöte lördagen den 26 september i Hvilans Trädgårdsskola utanför Lund.

Mötet beslöt först att föreningen skulle bildas och antog preliminärt föreslagna stadgar. Några smärre justeringar skall göras av styrelsen varefter de skall föreläggas nästa årsmöte för definitiv antagning.

Till styrelse antogs följande personer:

0895 Ove Billing
Laholm
Tel 0430-141 20

1055 Jan Nilsson
Staffanstorp

0751 Frans Johansson
S. Sandby

0589 Leif Jacobsson
Helsingborg

1353 Ingemar Gullstrand
Landskrona (Annelöv)

Suppleanter:

1033 Roland Backman
Hjärup

0992 Kerstin Olsson
Eslöv

Ove, tidigare interimisordförande, utsågs av mötet till ordinarie ordförande och styrelsen förväntas

utse den förutvarande sekreteraren Jan resp kassören Frans till samma funktioner vid det kommande styrelsemötet den 13 oktober. Kerstin skall företrädesvis arbeta till MAC-ägarnas fromma.

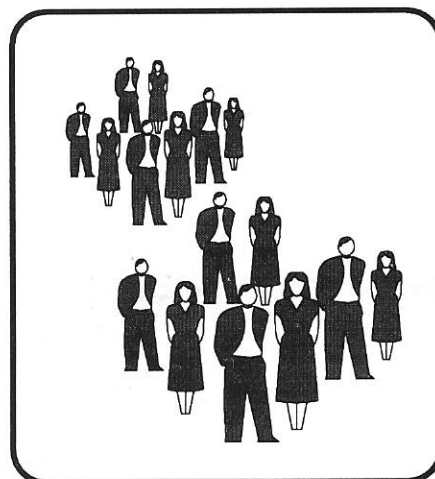
Mötet antog styrelsens förslag att huvudsakligen arbeta på två fronter, nämligen genom att anordna kurser på väl spridda orter samt att låta utbildade kursledare fungera som "faddrar" på sina respektive orter, dit medlemmarna kan ringa för att få råd och hjälp. Styrelsen skall nu försöka att omforma dessa önskemål till konkreta och praktiska lösningar.

Under 1992 erlagd medlemsavgift (30 kr) gäller även för 1993.

Föreningens adress är Box 96, 245 21 Staffanstorp. Postgiro 402 58 88-1.

Jag kommer även fortsättningsvis att försöka hålla er DIS-medlemmar och övriga läsare av Diskulogen informerade om hur vårt DIS SYD utvecklas.

/OBg

NYA MEDLEMMAR

Vi hälsar alla nytillkomna medlemmar hjärtligt välkomna!

4438 Mats Blomqvist,
Okänd adress

4439 Per Larsson,
ANDERSTORP

4440 Jan Solberg, LÖRENSKOG
NORGE

4441 Mats Öfverberg, UPPSALA

4442 Martti Helenius,
GAMLEBY

4443 Oswald Gilje, RASTA
NORGE

4444 Lennart Eriksson,
LIDKÖPING

4445 Jens Dag Halvorssen,
SANNIDAL NORGE

4446 Knut Johannessen,
LANGESUND NORGE

4447 Jan Hultström, VISBY

4448 Lars-Erik Eriksson,
STENUNGSUND

4449 Roy Sjöblom, VASA
FINLAND

4450 Henrik Stephenson-Möller,
HUDDINGE

4451 Karin Lindqvist,
KUNGSBACKA

4452 Danurwindo Surasto,
SÖDERTÄLJE

4453 Agneta Samuelsson,
GÖTEBORG

4454 Ulf Alvarsson,
SOLLENTUNA

4455 Christer Olofsson, BYGDEÅ

4456 Ivar Fjörtoft, BRATTVÅG
NORGE

4457 Lars Eriksson, FALUN

4458 Björn-Otto Hesse,
JÄRFÄLLA

4459 Karl-Ivar Lundqvist,
SUNDSVALL

4460 Håkan Gustafsson,
MALMÖ

4461 Mats Burell, STOCKHOLM

4462 Tom Silja, FORSHAGA

4463 Gunnar Ekström,
SÖDERFORS

4464 Tommy Bengtsson,
GÖTEBORG

4465 Björn Gustavson,
OPPEGÅRD NORGE

4466 Kerstin Blidberg,
JÖNKÖPING

4467 Bernt Persson, BJURÅKER

4468 Ingvar Borgström,
STRÄNGNÄS

4469 Kurt Hultgren,
STOCKHOLM

4470 Åse Göransson, HJÄLTEBY

4471 Curt Fredriksson, SÖDRA
SANDBY

4472 Kjell Gulin, HÖRBY

4473 Ottar Lillestøl,
NORDFJORDEID NORGE

4474 Carl Erik Nilsson, UMEÅ

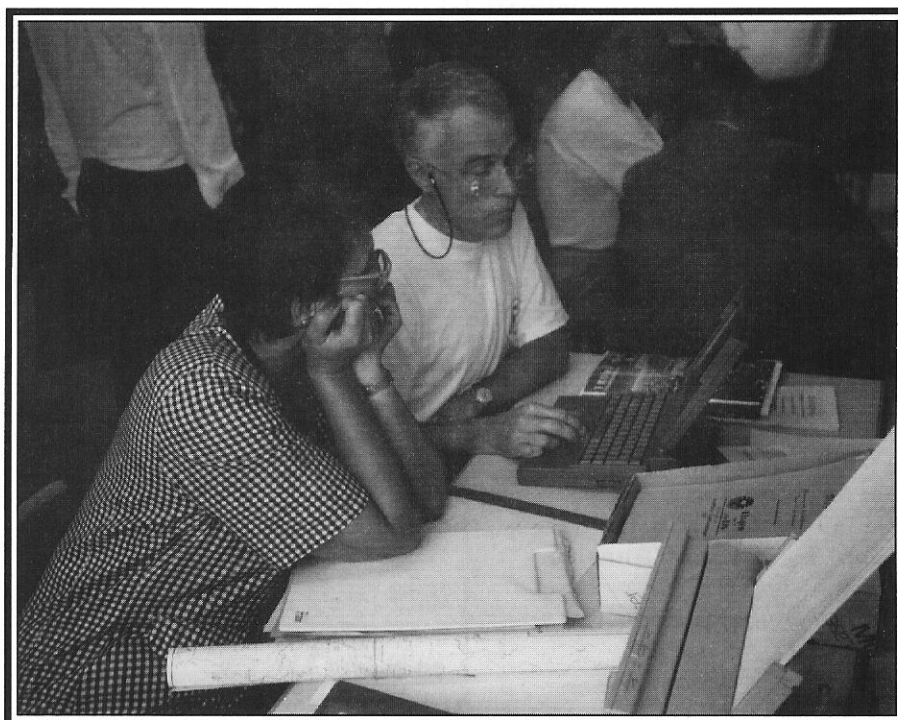
4475 Örjan Karlsson, KUMLA

4476 Håkan Linderhed,
LINKÖPING

4477 Sven Fröjdfeldt,
STOCKHOLM
4478 Eva Spreitz Elings,
ENSKEDA
4479 Agneta Sjölund, VÄSTERÅS
4480 Ingemar Larsson,
VÄRNAMO
4481 Reinar Hansson, '
FJÄLLBACKA
4482 Bo Näsström, GÄVLE
4483 Lars Dybwad, OSLO
NORGE
4484 Ingela Thulin, ARVIKA
4485 Ingemar Larsson,
TROLLHÄTTAN
4486 Åke Bylund, HÄSSELBY
4487 Sven Dahl, HÄSLEHOLM
4488 Marianne Nilsson,
MOTALA
4489 Whilly Roos, PÅARP
4490 Thorsten Svensson,
BILLESKOLM
4491 Jan Karlsson,
TECKOMATORP
4492 Hjördis Sjökvist,
GISLAVED
4493 Ragnhild Canebro, VALBO
4494 Erik Stenmark,
STOCKHOLM
4495 Stig Gräntz, BERGA
4496 Ingemar Andersson,
LIDHULT
4497 Christer Stenmark, PITEÅ
4498 Bengt-Göran Nilsson,
KALIX
4499 Sivert Vaagen,
YTTRE VINJE NORGE
4500 Patrik Nordström, SURTE
4501 Olle Nilsson, VÅRGÅRDA
4502 Kjell Axelsson, HERRÄNG
4503 Helge Granqvist,
VALSKOG
4504 Ingvar Jonsson,
UPPLANDS VÄSBY
4505 Kjell Holmberg, HARBO
4506 Curt Edin, SKUTSKÄR
4507 Anita Carlsson,
ESKILSTUNA
4508 Lars O. Lundberg,
HUDDINGE
4509 Anders Forsberg, GIMO
4510 Gunnar Stolpe, JÄRFÄLLA
4511 Arne Wallin, GRILLBY
4512 Svante Janson, UPPSALA
4513 Stig Larsson, ÅSARNA
4514 Bo Löfroth, LULEÅ
4515 Barbro Wemme, SVEDALA
4516 Lennart Hansson,
VÄRNAMO

4517 Hilding Westerberg,
MALMÖ
4518 Christina Gustavsson,
LINKÖPING
4519 Charlotte Lindgren,
FALKENBERG
4520 Karin Mariédahl,
KARLSKOGA
4521 Jörgen Lindblom, FALUN
4522 Sven Aage Petersen,
HJÖRRING DANMARK
4523 Peter Ueltzhöfer,
KARLSTAD
4524 Gösta Söderlind, LAHOLM
4525 Jack Wheeler, VÄLLINGBY
4526 Sven Råmbin,
STRÄNGNÄS
4527 Lars Renström,
BANDHAGEN
4528 Ebon Lundgren, AXVALL
4529 Erik Sörell, UPPLANDS
VÄSBY
4531 Ingemar Johansson,
VÄSTERVIK
4532 Kerstin Lillbåsk,
NORRNÄS FINLAND
4533 Stig Sandberg, VÄSTERÅS
4534 Svein Kvaløy jr, STRANDA
NORGE
4535 Lars-Erik Krona,
RAMDALA
4536 Magnus Hjærtström,

UPPSALA
4537 Christina Arnestam,
RÖNNINGE
4538 Per Åke Andersson,
ALINGSÅS
4539 Elisabeth Dahlstedt,
NORRKÖPING
4540 Henrik Westerlind,
BROMMA
4541 Åke Fritjofsson, UPPSALA
4542 Henrik Sundell, VASA
FINLAND
4543 Predrag Stamenkovic,
HANINGE
4544 Gunnar Björklund,
RANSTA
4545 Bo Peterson, TÄBY
4546 Anders Engberg, VÄXJÖ
4547 Uno Hallberg,
NORRKÖPING
4548 Rickard Nebsér, SVEDALA
4549 Nils Peter Nilsen, ALTA
NORGE
4550 Ilse Danielsson, LUND
4551 Ingemar Svensson,
BROAKULLA
4552 Märta Olsson, FORSA
4553 Arne Kallin, HUSKVARNA
4554 Anders Cato, STOCKHOLM
4555 Back Sven Matsson,
FALUN
4556 Charlotte Berggren Modig,

*På sin portabla Macintosh visar Arne Wallgren vad
Mac-versionen av DISGEN går för. Foto: Boo Jonsson*

- HUDDINGE
 4557 Ulla Arvidsson,
 HÄSSLEHOLM
 4558 Gunnar Lundholm, LUND
 4559 Sven Erik Larson,
 KARLSTAD
 4560 Hasse Berndtsson,
 SÖSDALA
 4561 Knut E. Sparre, OSLO
 NORGE
 4562 Birgit Lundberg,
 ESKILSTUNA
 4563 Rune Norberg, NJURUNDA
 4564 Dag Högrell, GÖTENE
 4565 Lars Axelsson, TYRINGE
 4566 Liselott Ygemar, OSLO
 NORGE
 4567 Kurt Syversen,
 SARPSBORG NORGE
 4568 Henry Svensson,
 HERRLJUNGA
 4569 Lars Öhlén, NYKVARN
 4570 Magnus Alsaker, ÖRSTA
 NORGE
 4571 Lars Harald Alstadsaeter,
 TÖNSBERG NORGE
 4572 Lorentz M. Irgens,
 BERGEN NORGE
 4573 Anders Fransson,
 INGELSTAD
 4574 Bengt Eklund, VÄSTERÅS
 4575 Peder Skoog, UPPSALA
- 4576 Henry Granstedt,
 ENKÖPING
 4577 Mette Skuterud,
 TROLLÅSEN NORGE
 4578 Björn Rutberg, HÄSSELBY
 4579 Tomas Nyström, BOLIDEN
 4580 Sture Nyman, ARBOGA
 4581 Jan Lilliesköld,
 SUNDSBRUK
 4582 Lennart Andersson,
 PARTILLE
 4583 Lars Erik Norlin, BÄLINGE
 4584 Lars Dahlgren, KARLSTAD
 4585 Arne Aspaas, MOSS
 NORGE
 4587 Gunnar Arholt, HALDEN
 NORGE
 4588 Arne Moberg, MYSEN
 NORGE
 4590 Lars Johan Ekelöf,
 SKÖVDE
 4591 Olle Kjellin, MOHEDA
 4592 Birger Önnegren, ÖREBRO
 4593 Odd Skauen, SARPSBORG
 NORGE
 4594 Raymond Holmgren, TIERP
 4595 Hans Eriksson, SOLNA
 4596 Edel Mary Eriksen,
 HÖLJES
 4597 Sven-Olof Palm, NACKA
 4598 Göran Emanuelsson,
 LYSEKIL
- 4599 Benny Kristiansson,
 MALMÖ
 4600 Peter Bjurström,
 ÅTVIDABERG
 4601 Stig Nilsson, ESLÖV
 4602 Britt Bengtsson,
 ÄNGELHOLM
 4603 Lars Götstedt, GÖTEBORG
 4604 Ingrid Svensson,
 FRÄNDEFORS
 4605 Bo Nilsson, LUND
 4606 Kjell Ottosson, MALMÖ
 4607 Eva Andersson,
 VÄRGÅRDA
 4608 Bo Källsner, TÄBY
 4609 Stefan Svensson,
 HELSINGBORG
 4610 Edit Levisdotter Kostet,
 PAJALA
 4611 Lars Kreij, KUNGSBACKA
 4612 Kjell Lindberg, HANINGE
 4613 Henrik Wentus,
 SUNDSVALL
 4614 Astrid Westerman,
 HANINGE
 4615 Hans Georg Daviknes,
 STATHELLE NORGE
 4616 Arne Bakkland, RANHEIM
 NORGE
 4617 Kjell Henrysson,
 TIDAHOLM
 4618 Karl Sjöman, VASA
 FINLAND
 4619 Torleif Granér, VASA
 FINLAND
 4620 Willy Wernersson,
 VÄSTERVIK

AV DIS-VÄST VÄRVADE MED-LEMMAR

- 2078 Helge Östman, ASKIM
 2079 Birgit Rennblad,
 HAVERSDAL
 2080 Jan Karlsson, DONSO
 2082 Christian Blomstrand,
 HOVÅS
 2083 Göran Nilsson,
 KUNGSBACKA
 2084 Hans Bodin, UDDEVALLA
 2085 Elisabeth Bosaeus,
 GÖTEBORG
 2086 Stig Willman, TORSLANDA
 2087 Joel Holger, GÖTEBORG

(fortsättning på nästa sida).

Uppsala: På lördagskvällen guidades deltagarna i Gamla Uppsala innan supén serverades på restaurang Odinsborg. Foto: Boo Jonsson

AV DIS-ÖST VÄRVADE MED-LEMMAR

- 3093 Per Axel Bengtsson,
SOLNA
3095 Magnus Lindh,
STOCKHOLM
3096 Åke Bylund, VÄLLINGBY
3097 Håkan Lindström,
UPPSALA

Bertil Stalefors
medlemsregistrator

STATISTIK- UPPGIFTER 1992-10-01

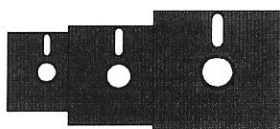

ANTAL MEDLEMMAR:
1984 st

varav ansl. till DIS SYD: 171
varav ansl. till DIS-VÄST: 225
varav ansl. till DIS-ÖST: 301

**ANTAL NYA
MEDLEMMAR
UNDER
VERKSAMHETS-
ÅRET**

(1991-10-01 till 1992-10-01):
757 st

ANTAL SLÄKTFORSKAR- PROGRAM

DISGEN

Antal registrerade program: 1852

IBM-kompatibla:	1630 st
varav ver 5:	1392 st
varav vers 5.1:	976 st
Macintosh:	193 st

ÖVRIGA PROGRAM

Andata	4
Anarkiv	1
Brothers Keeper	6
Family Edge	2
Family History System	7
Family Roots	1
Family Scrapbook	1
Family Tree	4
Filemaker Pro	1
Frigges	2
Genealog	1
Holger	25
Micro Gen	1
My Family	1
Paf 2.2.	1
Parents	1
PC-file	1
Rötter	2
Sunrise Gen	6

Antal ind. i DISGEN:
1 157 755

Antal uppgiftslämnare:	538
Antal ind. i medeltal:	2150

**1800 DISGEN-
användare kan
väl inte ha valt
fel . . .**

'TOPPLISTAN'

Här följer listan över de DISGEN-
användare som har 10 000 eller
flera individer inmatade:

1088	Hans Jürgen Schmitz	
	KARLSKRONA	100 000
0205	Georg Agerby	
	BRÖNDBY	
	DANMARK	80 000
0585	Anders Aureliusson	
	KARLSKOGA	50 000
1730	Lars Steiner Hansen	
	TRONDHEIM	
	NORGE	28 000
0029	Bertil Grundström	
	TRANÅS	25 000
1120	Karl-Olof Reinlund	
	NÄRPES ST	
	FINLAND	25 000
1315	Per Marklund	
	LULEÅ	25 000
1340	Kenneth Larsson	
	ARVIKA	23 000
1022	Annika Nyberg	
	ALNÖ	23 000
0461	Gert Pålsson	
	TRELLEBORG	18 000
0168	Märtil Sidborn	
	ÖRNSKÖLDSEVIK	16 000
1480	Eddie Bjärrenholt	
	RIMBO	14 677
0890	Stig Svensson	
	FLEN	14 000
0628	Ellert Peterson	
	MJÖLBY	12 805
0564	Jörgen Fryxell	
	LUDVIKA	11 000
1313	Inger Malm	
	NÄRPES ST	
	FINLAND	10 000

Bertil Stalefors

Nedan följer ett svar från Datainspektionen på frågor som ställts om vad som gäller enligt datalagen (1973:289) vid släktforskning.

"Datalagen har till syfte att hindra att hantering av personregister som förs med hjälp av automatisk databehandling (ADB) medför otillbörligt intrång i den personliga integriteten. Med personlig integritet avses integriteten hos fysiska personer, medan juridiska personer faller utanför skyddet.

Datainspektionen har i sin praxis intagit den ståndpunkten att ett register som uteslutande innehåller uppgifter om avlidna personer inte omfattas av datalagen. Det bör dock noteras att sekretesslagens bestämmelser om skydd för enskilda gäller även till förmån för avlidna. Dessutom skyddas avlidens rätt genom regler i 5 kap 4 brottsbalken och 7 kap 4 14 tryckfrihetsförordningen om förbud mot förtal av avliden.

Släktforskningsregister innehåller ofta uppgifter om såväl avlidna som levande personer. Sådana ADB-förda register är därför i regel personregister i datalagens mening. Det gör ingen skillnad om uppgifterna lagras med hjälp av ordbehandlingsprogram eller registerprogram, om ändamålet med registreringen är att kunna söka fram uppgifter om levande personer.

Ett personregister får inrättas och föras endast av den som har anmält sejhos datainspektionen och fått bevis om detta av inspektionen.

Detta bevis kallas licens.

Utöver licens behövs i vissa fall särskilt tillstånd av datainspektionen för att inrätta och föra personregister.

Tillståndsplikten omfattar register som innehåller uppgifter av följande slag:

1. uppgifter som anges i 4 datalagen, dvs uppgifter om brott, sjukdomar, politisk eller religiös uppfattning m.m.

2. uppgifter som anges i 6 andra stycket datalagen, dvs uppgifter som innehåller värde-omdömena e.d. (s.k. mjukdata)

3. uppgifter om någon som saknar sådan naturlig anknytning till den registeransvarige som följer av medlemsskap, anställning, kundförhållande eller något därmed jämförligt förhållande,

4. personuppgifter som inhämtas från något annat personregister (samkörning).

Från licensplikten och tillståndsskyldigheten görs undantag för register som förs uteslutande för personligt bruk. Undantagsbestämmelsen torde vara tillämplig i de flesta fall av släktforskning. Sådan forskning bedrivs ju oftast som hobbyverksamhet och finansieras med egna medel.

Det är dock viktigt att notera att om forskningen till någon del innefattar yrkes- eller näringsverksamhet inrättas och förs ett släktforskningsregister inte uteslutande för personligt bruk. Det innebär att en släktforskare som mot betalning eller liknande åtar sig att utföra viss forskning måste ha en licens från datainspektionen om han vill använda ett dataregister. Dessutom torde det även föreligga tillståndsskyldighet för ett sådant register av i vart fall det skälet att släktforskaren torde sakna sådan anknytning till de personer han registrerar som följer av medlemsskap, anställning, kundförhållande eller något därmed jämförligt förhållande.

Att inrätta ett dataregister (databas) och göra det tillgängligt

för vem som helst via modem torde innebära att den registeransvarige inte för registret uteslutande för personligt bruk oavsett om den registeransvarige tar betalt för tjänsten eller inte.

Licens och eventuellt tillstånd från datainspektionen torde därför erfordras.

Avslutningsvis bör noteras att den registeransvarige i datalagen ålagts ett antal skyldigheter. Den centrala skyldigheten är att ett personregister skall inrättas och föras så att inte otillbörligt intrång i registrerads personliga integritet uppkommer. Därvid skall särskilt iaktas att registret förs för ett bestämt ändamål, att inte andra uppgifter registreras än som står i överensstämmelse med registrets ändamål, att uppgifter inte samlas in, lämnas ut eller används annat än i överensstämmelse med registrets ändamål eller vad som gäller enligt lag eller annan författning eller i enlighet med den registrerades medgivande samt att uppgifterna i registret skyddas mot oavsiktlig eller otillåten ändring eller spridning.

Den nämnda skyldigheten gäller för alla slag av register, oavsett om de kräver tillstånd av datainspektionen eller ej. Den gäller också, vilket är viktigt att påängta, för sådana personregister som får föras utan licens, dvs sådana som förs uteslutande för personligt bruk.

I broschyren "Datalagen" framgår vilka ytterligare skyldigheter en registeransvarig har. En förteckning över datainspektionens övriga skrifter kan beställas från Datainspektionen.

Med vänlig hälsning
Karin Berke-Granfors"

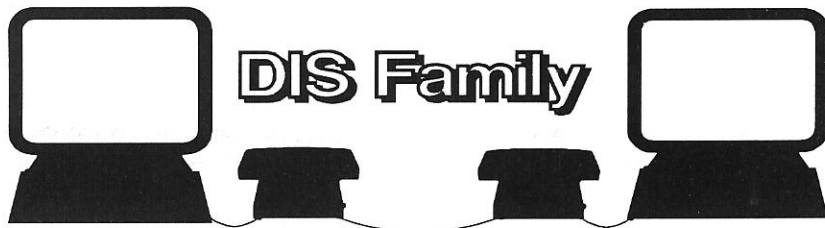
Broschyren liksom övriga skrifter kan beställas från Datainspektionen. Adress: Box 8114, 104 20 Stockholm. Telefon: 08-57 61 00. Telefax: 08-52 86 52.

Sven Hellgren

MASSBREV

Avsändare:
Föreningen DIS
Sandgatan 10 kv.
582 35 LINKÖPING

About the contents of this issue . . .

In this issue of Diskulogen the highlight articles are:

- A report about Genealogy research in Australia,
- Two reports from the 2th International Congress of Genealogy & Heraldic Sciences in Uppsala, August 9-13 1992
- A report from the Annual Meeting of Sveriges Släktforskarförbund, the Swedish genealogical society.
- The history of a violin as a family treasure.

Also in this issue:

- A key to printers
- A list of new members
- Some statistics about membership distribution, genealogical software distribution and amount of records kept by DISGEN users.
- Some facts about the utilisation of DIS Family, the electronic mailbox, and DISBYT, DIS database of family names, places and dates recorded by the members.

DIS Family är en källa till mycken glädje. Det görs över 100 anrop i veckan av ca 45 aktiva användare. Under det gångna året har ca 600 personer varit i kontakt med DIS Family. Av dessa är det många utomstående som visat intresse. Ca 100 av dessa är medlemmar i DIS.

Intresset för DISBYT via DIS Family är också stort. 46 personer har den senaste månaden gjort sökningar. Totalt är det ca 200 personer som använt DISBYT.

Det är inte bara DISBYT med DISGEN-material som numera

finns tillgängligt. Du kan även söka i Svensk Släktforskarförteckning på samma sätt som du söker i DISBYT. Sedan i september, då denna möjlighet kom till, har 42 personer utnyttjat denna källa.

Varför inte prova själv. Det enda du behöver är ett modem till din dator.

Ring sedan upp 013 - 13 94 73.

Se mera detaljer på sidan 2.

Bo Kleve

DISBYT

Med hjälp av DISBYT finner ständigt nya medlemmar referenser till forskarkollegor med samma ort/namn i sina forskarmaterial. Storleken på databasen är idag ca 140.000 rader som fyller dryga ... Megabyte (= ... miljoner tecken). Uppgifterna uppskattas motsvara ca 400 000 personer.

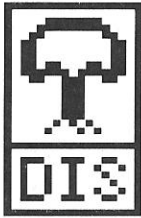
Basen innehåller numera också uppgifterna ur de senaste 9 numren av Svenska Antavlor, dvs årgångarna 1988-1992.

Många av de ca 260 medlem-

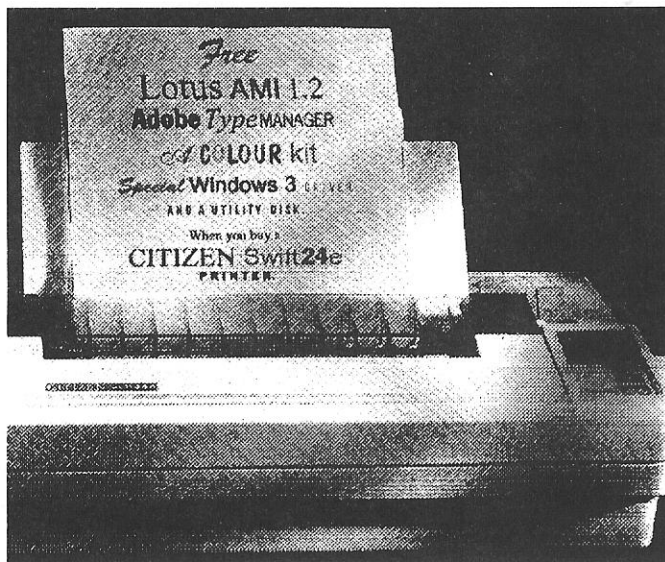
marna håller också på att uppdatera sina tidigare lämnade uppgifter varför basen succesivt växer med mera fakta.

Du som inte ännu bidragit till DISBYTs databas och därmed inte heller kontrollerat vilka övriga medlemmar som du kanske har fakta gemensamt med, Du bör snarast göra Ditt utdrag ur dina flöckor och sända dem till någon av DISBYT-administratörerna. Dessa hittar du på denna tidnings andar-sida. Om Du inte redan vet hur du gör ditt utdrag - titta i Diskulogen nummer 25, sidan 12 så finner Du fullständiga anvisningar.

Kom med i DISBYT-utbytet och skapa nya medlemskontakter!

Föreningen för
datorhjälp i släktforskningen
1992

Så här ser en av färgskrivarna ut

För att det man samlat på sig i sin dator ska komma ut till omvärlden behöver man en skrivare. Många människor har turen att kunna använda skrivaren t ex på arbetsplatsen mot en viss avgift. Men för alla dem som inte har den möjligheten eller som vill kunna arbeta med hela produktionen hemma, återstår endast alternativet att skaffa sig en egen skrivare. Precis som när det gäller datorer är priserna på skrivare på väg neråt, i många fall till priser som är attraktiva för privatpersoner.

Det finns tre huvudtyper av skrivare: matris skrivare, bläckstråleskrivare och laserskrivare. Av alla tre typerna finns det skrivare för både enfärgad och

flerfärgad utskrift. Färgskrivare av lasertyp ligger förstås i en helt egen prisklass.

Matris skrivare.

Dessa skrivare arbetar på så sätt att ett antal nålar skjuter ut ur ett munstycke och bildar bokstäver eller andra tecken. Nålarna trycker mot papperet med ett färgband emellan.

Det finns två vanliga typer av matris skrivare: 9-nålars och 24-nålars. Ju fler nålar desto tydligare skrift.

På enkla matris skrivare ser man tydligt punkterna som tecknen är uppbyggda av. Det är ganska fult och känns rätt störande när

man läser någon längre text. Men om man använder de typsnitt som finns inbyggda i skrivaren brukar det bli relativt bra resultat.

Försöker man däremot skriva med Windows-typsnitt på matris skrivare blir man kanske besviken över resultatet.

Typsnitt eller fonter, som det också kallas ibland, är alltså de olika typografiska stilar som man använder i datorn och på skrivaren. Bättre resultat med de inbyggda typsnitten får man om man använder en funktion som heter NLQ (det kan heta något annat på en del skrivare) och som innebär att skrivaren trycker varje tecken två gånger med en liten förskjutning. Matris skrivaren skriver jämförelsevis snabbt - så länge man inte använder NLQ; då går det betydligt långsammare. Den ger också ifrån sig ett ganska högljutt knattrade. Den största fördelen är priset samt att det finns en ganska stor privat marknad med begagnade matris skrivare.

Priserna på matris skrivare börjar ungefär vid c:a 2 000 kr exkl moms och för det priset får man en ganska hyfsad 24-nålars skrivare av välkänt märke. Dessutom tillkommer kostnaden för färgband som ligger på 50-100 kr. Hur länge ett färgband räcker beror på hur mycket man använder den högre utskriftskvalitén; kör man bara NLQ räcker ett färgband

bara 4-500 papper. Man bör vara uppmärksam på att inte alla färgband ger arkivbeständiga utskrifter. Originalfärgband är alltid färgade med kolpulver som ger arkivbeständighet medan däremot anilin, som används i en del piratfärgband, försvinner med tiden.

Bläckstråleskrivare

Dessa skrivare arbetar i viss mån på samma sätt som matris-skrivare. Texten består av punkter

Bläckpatroner kostar 150-300 kr. Priset per kopia blir, åtminstone på de små skrivarna, något högre än på matris-skrivarna.

Laserskrivare

Laserskrivare var tills nyligen en exklusiv maskin för de stora kontoren men idag börjar de närma sig prisnivåer som är intressanta för vanliga dödliga. Priserna på laserskrivare sjunker idag snabbare än på de andra skrivartyperna.

Laserskrivaren liknar till viss

får minst 35 fonter att välja mellan. Det har talats om att laserskrivare släpper ut farligt ozon och att man därför inte bör arbeta i samma rum som apparaten ifråga, men vanliga laserskrivare, speciellt de mindre, billigare modellerna, släpper ut knappt mätbara mängder, långt under gränsvärdena. De har också utbytbara ozonfilter. En vanlig kopieringsmaskin släpper ut betydligt större mängder.

Idag sjunker som sagt priserna på laserskrivarna och i mars 1992 kan man få en laserskrivare utan Postscript för c:a 6 000 kr. Med Postscript får man lägga upp ungefär 10 000 kr. Istället för matris-skrivarens färgband och bläckstråleskrivarens färgpatron, har man i lasern en tonerkasset. Kostnaden och livslängden på tonerkassetter varierar mycket beroende på olika modellers konstruktion. Den kostar allt från c:a 300-1 500 kr och klarar från 3 000 ända upp till 15 000 sidor. Laserskrivarnas tonerkassetter innehåller kolpulver och utskrifterna räknas som arkivbeständiga.

SKRIVARE

Denna sida är utskriven med en upplösning av 75 punkter per tum

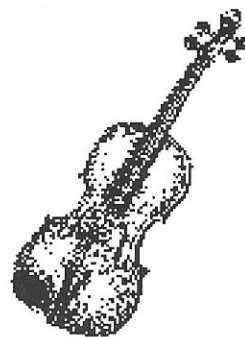
som bildas genom att bläck pressas ut genom små munstycken. Bläckstråleskrivarna utvecklas snabbt just nu, de skriver snyggare samtidigt som de blir allt billigare. Oftast skriver de något långsammare än matris-skrivare, men i gengäld är moderna bläckstråleskrivare mycket tystgående.

Vissa firmamärken har lanserat mycket små, portabla, bläckstråleskrivare som lämpar sig väl för hemmet också.

I det nya Windows 3.1 ingår typsnitt som heter True Type. Med True Type kan man skriva ut direkt med relativt gott resultat på dessa bläckstråleskrivare. Kvalitén ligger någonstans mitt emellan matris-skrivare och laserskrivare. En sådan liten bläckstråleskrivare kan man idag köpa från strax under 3 000 kr. De lite större, som är snabbare och har fler inbyggda typsnitt, kostar från ungefär 5 500 kr. Bläcket kommer från patroner som måste bytas med jämna mellanrum. På de små skrivarna räcker en patron c:a 500 kopior.

del en kopieringsapparat i konstruktionen. Men i laserskrivaren formar en laserstråle utskriften på en trumma. Där laserstrålen träffat trumman fastnar färgpulver. Detta överförs sedan till papperet när det vandrar genom skrivaren. Det bästa med laserskrivarna är naturligtvis utskriftskvalitén. Den närmar sig i många fall den du får på ett professionellt tryckeri. Laserskrivaren innebär ett otroligt lyft för den som är intresserad av layout. Den är inte speciellt snabb om man inte väljer de riktigt dyra modellerna, men den är tämligen tyst.

I en laserskrivare måste man ha en hel del minne. Den bygger nämligen upp hela sidan i skrivarminnet innan den skriver ut den. Extra minne till skrivare är dyrare än till datorer. Man ska alltid ta reda på hur mycket minne som ingår när man köper en laser. Postscript kräver minst 2 Mb minne i skrivaren men när man väl har det ökas utskriftshastigheten och man

Allmänna skrivaregenskaper

Utöver pris och utskriftskvalitet kan det också vara av värde att titta efter vad skrivarna kan. Först skall vi ställa oss frågan: Till vad skall jag använda min

skrivare? Är det bara text eller är det även grafik? Kanske du också vill skriva ut bilder som du lagrat i datorn med en bildfångare, s k scanner.

Teckenkoder

När det gäller ren text bör skrivaren klara både sk ASCII standard med en teckenuppsättning på 127 tecken (7-bits kod) och IBM-standard med 255 tecken (8-bits kod). Detta gäller alla tre typerna av skrivare. Vad är då skillnaden?

Med en repertoire av 127 tecken är man som svensk tvingad till att avstå från vissa tecken bl a [, { och } för att istället kunna använda stora och små å, ä och ö. Vill du istället skriva ut med andra nationella specialbokstäver, t ex norska och danska æ får man avstå från vanliga ä.

Med 255 teckens uppsättning kan man i samma utskrifter blanda de flesta språks specialbokstäver som åäö, æ, Æ, Ñ, mm. I DISGEN använder vi denna 8-bitars teckenkod.

Typsnitt

I matrissskrivarna finns det några få inbyggda stilar, sk fonter. Nedan hittar du exempel på dessa:

Detta är fonten COURIER. Den består av bokstäver a la skrivmaskin, dvs alla tecken tar lika stor plats. Detta är den standardtyp du har i vanliga matrissskrivare.

Du kan även få den i fet stil

eller i lutande stil, s.k. Italic.

Vill du ha utskrifter med andra stilar blir det i form av 'bilder' dvs datorn får skapa punktmönster som skrivaren återger.

I fallet bläckskrivare och laser finns det flera inbyggda stilar lagrade som gör att utskrifterna blir betydligt prydligare. Denna nyckel är utskriven på en laserskrivare.

Grafik och bilder

När man skall skriva ut grafik som t ex bilder, finns det två typer av tekniker: Den ena är punktgrafik, den andra är vektorgrafik.

Med den första tekniken bestäms svärta och gråskalor med hjälp av olika tätt placerade

punkter. I det andra fallet anges formen på bilden i ett språk som kallas Postscript. Datorn beskriver bildens utformning som text med en masa styrinformation till skrivaren som i sin tur omvandlar bildbeskrivningen till punkter på pappret.

Matrissskrivaren kan klara grafik med en upplösning på kanske 75 - 100 punkter per tum medan laserskrivarna normalt klarar 300 punkter per tum (ett typiskt mått för skrivargrafik), de senaste lite dyrare modellerna upptill 600 punkter per tum. Ju lägre upplösning man har, desto kantigare och grynigare utskrift. Ju fler punkter per tum skrivaren klarar, desto bättre bildkvalitet uppnås.

SAMMANFATTNING

Matrissskrivare

Priser från c:a 2 000 kr

- + Billig i inköp
- + Billig i drift
- + Skriver relativt snabbt utan

SKRIVARE

Denna sida är utskriven med en upplösning av 150 punkter per tum

NLQ

- + Skriver ganska snyggt med NLQ och inbyggda typsnitt
- + Stort utbud även på begagnat
- Skriver fult utan NLQ
- Skriver långsamt med NLQ
- Högljudd

Bläckstråleskrivare

Priser från c:a 3 000 kr

- + Skriver snyggare än matris-skrivare
- + Skriver tyst
- + Relativt billig
- Skriver inte så snyggt som laserskrivare
- Något dyrare i drift än matris-skrivare

SKRIVARE

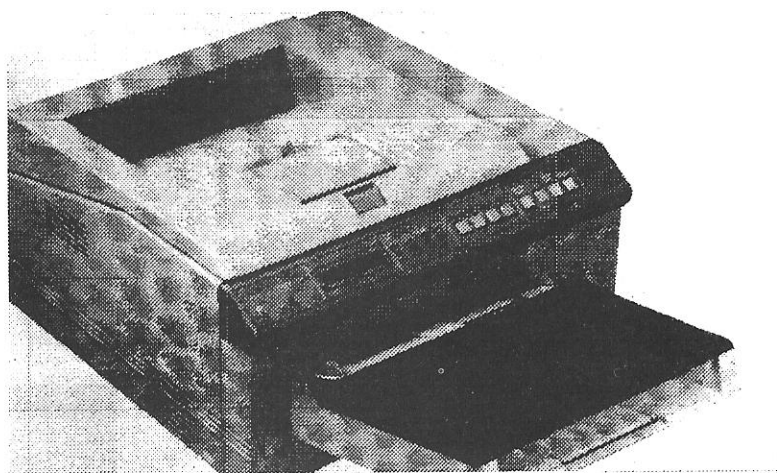
*Denna sida är utskriven
med 300 punkter per tum*

Laserskrivare

Priser från c:a 7 500 kr

- + Skriver mycket snyggt
- + Tystgående
- + Priser på väg ner
- Fortfarande i dyraste laget för en privatperson

Lars Wallgren
Björn Johansson
Okt 1992

*Detta är en typisk laserskrivare.
Den väger en del och tar också stor plats.*

Tillägg till Nyckeln nr 1 om DATORKÖP

Sedan köpguiden för datorer publicerades har det hänt ganska mycket på marknaden. Priserna har gått ner ungefär c:a 2000 kr över hela linjen men i enstaka fall har även större prissänkningar skett. Orsakerna är flera. Kostnaderna för processorerna har sjunkit, dessutom kommer antagligen ett företag vid namn Cyrix inom de närmaste månaderna att börja sälja en billigare kopia på 486-processorn, som hittills endast tillverkats av Intel. Bara hotet om detta har fått priserna att sjunka och när detta verkligen händer kommer priserna att ta ett skutt neråt. I samma veva kommer Intel att svara med att släppa sin nya processor kallad P5 eller 586. Detta kommer också att medföra prissänkningar på enklare processorer. Det prisfall på dollarn som ägt rum under sommaren är väldigt dåligt för svensk exportindustri men för svenska datorköpare är det däremot gynnsamt. Försäljningen av 286-datorer har i stort sett upphört, så man ska passa sig för företag som säljer ut dessa datorer till för höga priser. Även 386-Sx 16 MHz och 386-Sx 20 MHz är snart försvunna från marknaden. Alltså, pris-sänkningarna har varit stora under sommarmånaderna men under hösten väntas ytterligare stora prisfall. Tyvärr gäller detta inte skrivare, där priserna i stort sett legat stilla.

Lars Wallgren

Tidigare nycklar: Nr 1, DATORKÖP

Har Du tips på ämnen av intresse, kontakta oss gärna!

Föreningen DIS
Sandgatan 10 kv.
582 35 LINKÖPING
013-149043 (tel.sv.)
013-139473 (DIS Family)